

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2008
V. volební období

605

Vládní návrh

na vydání

zákona

**kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění
pozdějších předpisů, a zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění
pozdějších předpisů**

ZÁKON

ze dne 27.8.2008

kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o dani z přidané hodnoty

Čl. I

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění zákona č. 635/2004 Sb., zákona č. 669/2004 Sb., zákona č. 124/2005 Sb., zákona č. 215/2005 Sb., zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 441/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 230/2006 Sb., zákona č. 319/2006 Sb., zákona č. 172/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 270/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 126/2008 Sb. a zákona č. .../2008, se mění takto:

1. V § 4 se na konci textu odstavce 4 doplňují slova „nebo pro účely osvobození od daně podle § 71b a 71e, kdy se použije kurz stanovený v § 71b odst. 6“.
2. V § 63 odst. 1 úvodní části ustanovení se slova „až 71“ nahrazují slovy „až 71f“.
3. V § 63 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno i), které zní:
„i) dovoz zboží v osobních zavazadlech cestujícího nebo člena posádky letadla a dovoz pohonných hmot cestujícím (§ 71a až 71f).“.
4. Za § 71 se vkládají nové § 71a až 71f, které včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 49c znějí:

„Osvobození od daně při dovozu zboží v osobních zavazadlech cestujícího nebo člena posádky letadla a při dovozu pohonných hmot cestujícím

§ 71a

(1) Od daně je v tuzemsku osvobozen příležitostný dovoz zboží v osobních zavazadlech cestujícího, pokud je toto zboží určeno k osobnímu užívání cestujícím, k užívání členy jeho rodiny nebo jako dar a z povahy ani množství zboží nelze usuzovat, že je dováženo pro

obchodní účely (dále jen „dovoz zboží cestujícím“), a pokud jsou splněny podmínky uvedené v § 71b až 71d a v § 71f.

(2) Osobními zavazadly cestujících se pro účely tohoto zákona rozumí zavazadla, která cestující předkládá při svém příjezdu celnímu orgánu, a zavazadla, která celnímu orgánu předloží později, pokud prokáže, že byla zapsána jako doprovodná zavazadla v okamžiku jeho odjezdu u společnosti, která zajišťovala jeho přepravu.

(3) Za dovoz zboží cestujícím se nepovažuje dovoz zboží, u kterého cestující prokáže, že bylo pořízeno na území Evropského společenství, a u kterého nebyla v žádném členském státě vrácena daň nebo spotřební daň.

§ 71b

(1) Dovoz zboží cestujícím v letecké dopravě je v tuzemsku osvobozen od daně do výše hodnoty zboží odpovídající částce 430 EUR na osobu.

(2) Dovoz zboží cestujícím v rámci rekreačního nebo sportovního létání^{49c)} je v tuzemsku osvobozen od daně do výše hodnoty zboží odpovídající částce 300 EUR na osobu.

(3) Při dovozu zboží cestujícím mladším patnácti let se částka uvedená v odstavcích 1 a 2 snižuje na částku 200 EUR na osobu.

(4) Do celkové výše hodnoty zboží osvobozeného od daně podle odstavců 1 až 3 nelze započítat jen část hodnoty některého dovezeného zboží.

(5) Do celkové výše hodnoty zboží osvobozeného od daně podle odstavců 1 až 3 se nezapočítává hodnota

- a) zboží uvedeného v § 71c, 71d a 71f,
- b) zboží, které je dočasně dovezeno cestujícím do tuzemska,
- c) zboží dováženého nazpět po jeho dočasném vývozu cestujícím,
- d) léčiv nezbytných pro osobní potřebu cestujících.

(6) Pro přepočítání hodnoty zboží na českou měnu se použije kurz platný první pracovní den měsíce října roku předcházejícího dovozu zboží zveřejněný v Úředním věstníku Evropské unie. Takto přepočítaná hodnota zboží na českou měnu se zaokrouhlí na stokoruny.

§ 71c

(1) Dovoz zboží cestujícím v případě, že se jedná o dovoz tabákových výrobků, je v tuzemsku osvobozen od daně nejvýše v rozsahu

- a) 200 cigaret,
- b) 100 doutníků o hmotnosti jednoho kusu nejvýše 3 gramy,
- c) 50 doutníků o hmotnosti jednoho kusu vyšší než 3 gramy, nebo
- d) 250 g tabáku ke kouření.

(2) Pro účely osvobození od daně představuje každé množství jednotlivých druhů výrobků uvedené v odstavci 1 100 % celkového množství, které lze osvobodit od daně.

^{49c)} § 77 zákona č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Osvobození od daně lze uplatnit na jakoukoli kombinaci množství těchto výrobků, pokud součet jejich procentních podílů využitých pro dovoz nepřesáhne 100 %.

(3) Osvobození od daně podle odstavců 1 a 2 se nevztahuje na zboží dovezené cestujícím mladším sedmnácti let.

§ 71d

(1) Dovoz zboží cestujícím v případě, že se jedná o dovoz alkoholu a alkoholických nápojů, s výjimkou tichého vína a piva, je v tuzemsku osvobozen od daně nejvýše v rozsahu

- a) 1 litru alkoholického nápoje, jehož skutečný obsah lihu přesahuje 22 % objemových, nebo nedenaturovaného alkoholu s obsahem lihu nejméně 80 % objemových, nebo
- b) 2 litrů alkoholického nápoje, jehož skutečný obsah alkoholu nepřesahuje 22 % objemových.

(2) Pro účely osvobození od daně představuje každé množství jednotlivých druhů výrobků uvedené v odstavci 1 100 % celkového množství, které lze osvobodit od daně. Osvobození od daně lze uplatnit na jakoukoli kombinaci množství těchto výrobků, pokud součet jejich procentních podílů využitých pro dovoz nepřesáhne 100 %.

(3) Při dovozu tichého vína a piva je v tuzemsku osvobozen od daně dovoz zboží cestujícím v množství nejvýše 4 litry tichého vína na osobu a 16 litrů piva na osobu.

(4) Osvobození od daně podle odstavců 1 až 3 se nevztahuje na zboží dovezené cestujícím mladším sedmnácti let.

§ 71e

(1) Dovoz zboží při výkonu práce členem posádky letadla, které je používáno k přepravě mezi třetími zeměmi a tuzemskem, nebo dovoz zboží členem posádky letadla v rámci rekreačního nebo sportovního létání, je v tuzemsku osvobozen od daně do výše hodnoty zboží odpovídající částce 300 EUR na osobu.

(2) Ustanovení § 71a až 71d se pro dovoz zboží členem posádky letadla uvedeného v odstavci 1 použijí obdobně.

§ 71f

Od daně je v tuzemsku osvobozen dovoz pohonných hmot v běžné nádrži motorového prostředku pro dopravu a dovoz pohonných hmot v množství nejvýše 10 litrů v přenosné nádrži v jednom motorovém prostředku pro dopravu.“

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o spotřebních daních

Čl. II

V § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních,, se za slovo „osvobození“ vkládají slova „příležitostného dovozu zboží v osobních zavazadlech cestujícího, člena posádky letadla nebo dovozu pohonných hmot cestujícím podle zákona upravujícího daň z přidané hodnoty^{31a)}, anebo osvobození“.

ČÁST TŘETÍ

ÚČINNOST

Čl. III

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. prosince 2008.

Ministerstvo financí

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu

Část první

Daň z přidané hodnoty („DPH“) je upravena zákonem č. 235/2004 Sb., který platí od 1. května 2004 a byl několikrát novelizován. Oblast DPH je v rámci Evropské unie výrazně harmonizována, proto celá řada ustanovení jednoznačně vychází nebo má vycházet z úpravy platné pro členské státy EU. V současné době je základním předpisem pro oblast DPH směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006, která platí od 1. ledna 2007 a nahradila zejména směrnicí 77/388/EHS (tzv. Šestá směrnice), která byla až do konce roku 2006 základním předpisem pro oblast uplatňování DPH v členských státech EU.

Zákon o DPH v současném znění je v souladu s komunitárním právem.

Část druhá

Spotřební daně jsou upraveny zákonem č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, účinným od 1. ledna 2004, který byl několikrát novelizován a jehož úplné znění bylo vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod č. 43/2007. Zákon je plně v souladu s komunitárním právem.

2. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Část první - změna zákona o DPH

Navrženou novelou je implementována do zákona o DPH směrnice Rady 2007/74/ES ze dne 20. prosince 2007 o osvobození zboží dováženého osobami cestujícími ze třetích zemí od daně z přidané hodnoty a spotřební daně. Jedná se o směrnici, kterou je Česká republika přímo vázána a je povinna zajistit její implementaci v plném rozsahu do národní legislativy s účinností od 1. prosince 2008. V současném znění zákona není osvobození od daně při

dovozu zboží v osobních zavazadlech cestujících samostatně řešeno, obecně je dovoz zboží osvobozen od daně, pokud je dováženému zboží přiznáno osvobození od cla, mimo výjimek uvedených v § 71 odst. 1.

Jednotlivé změny jsou podrobně odůvodněny ve zvláštní části důvodové zprávy.

Část druhá – změna zákona o spotřebních daních

Navrhované změny stejně jako v případě změn zákona o DPH vyplývají z implementace směrnice Rady 2007/74/ES. V současném znění zákona o spotřebních daních je dovoz zboží cestujících v osobních zavazadlech osvobozen od daně, pokud se na ně vztahuje osvobození od cla uvedené v nařízení Rady (EHS) č. 918/83. Toto nařízení obsahuje stejné množstevní limity pro osvobození od spotřební daně jako původní směrnice, která byla nahrazena směrnicí 2007/74/ES. S ohledem na změnu právní úpravy těchto množstevních limitů v nařízení Rady (ES) č. 274/2008, kde došlo k vypuštění jednotlivých limitů určených pro osvobození odkazem na příslušné národní předpisy v oblasti DPH, je nutné transponovat směrnici do zákona v celém svém rozsahu.

Jednotlivé změny jsou podrobně odůvodněny ve zvláštní části důvodové zprávy.

Předkladatel navrhuje Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, aby z výše uvedených důvodů s vládním návrhem zákona vyslovila souhlas již v prvním čtení.

3. Vztah k dosavadním právním předpisům

Novela zákona o DPH se týká pouze implementace směrnice Rady 2007/74/ES, která se týká osvobození zboží dováženého osobami cestujícími ze třetích zemí od daně z přidané hodnoty a spotřební daně. Novelou zákona o DPH se mění i zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, v platném znění.

4. Vztah k Ústavě České republiky

Navrhované právní řešení je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

5. Vztah k mezinárodním smlouvám

Navržená úprava není v rozporu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

6. Slučitelnost s právem Evropské unie

Na oblast daně z přidané hodnoty se vztahuje směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006, která od 1. ledna 2007 nahradila směrnici Rady 77/388/EHS (Šestou směrnicí Rady). Návrh novely zákona o dani z přidané hodnoty je slučitelný s právem Evropských společenství.

Na oblast spotřebních daní se vztahují následující směrnice:

Směrnice Rady 92/12/EHS ze dne 25. února 1992, směrnice Rady 92/83/EHS, směrnice Rady 92/84/EHS, směrnice Rady 92/79/EHS, směrnice Rady 92/80/EHS ze dne 19. října 1992 a směrnice Rady 95/59/ES ze dne 27. listopadu 1995.

Navrhované právní řešení v oblasti spotřebních daní je plně v souladu s právními akty Evropských společenství.

7. Zhodnocení současného vztahu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Předmět úpravy v zákoně o DPH se sice vztahuje i na fyzické osoby, avšak dosud neměl a ani nebude mít žádný vliv na rovnost postavení mužů a žen.

8. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah

Navrženou změnou zákona o DPH se předpokládá výpadek příjmů DPH na úrovni veřejných rozpočtů ve výši cca 45 mil. Kč. Vzhledem celkovým příjmům veřejných rozpočtů se tento výpadek příjmů jeví jako zanedbatelný. Výpadek příjmů spotřebních daní se předpokládá minimální oproti současnému stavu.

9. Dopad návrhu zákona na podnikatelské prostředí

Vzhledem k tomu, že změna zákona o DPH a spotřebních daních se netýká podnikatelských subjektů, nebude mít navrhovaná změna na podnikatelské prostředí žádný podstatný vliv. V České republice se vzhledem k geografické poloze v rámci EU jedná o osvobození od daně při dovozu zboží ze 3. zemí pouze při letecké přepravě cestujících. Při tomto druhu přepravy je nákup zboží ze 3. zemí značně omezen i přepravními podmínkami a podle názoru

předkladatele nehrozí takové zvýšení nákupu zboží a jeho dovozu ze třetích zemí, aby měl vliv na prodej zboží v tuzemsku.

Zvláštní část

K části první.

K bodu 1 (§ 4 odst. 4)

V § 4 odst. 4 se upřesňuje, že v souvislosti se stanovením základu daně u dovozu zboží v osobních zavazadlech cestujících se pro přepočet z cizí měny na české koruny nepoužije kurz obecně stanovený zákonem o DPH, ale použije se kurs uvedený v § 71b odst. 6.

K bodu 2 a 3 (§ 63 odst. 1)

V § 63 odst. 1, ve kterém je uveden výčet osvobozených plnění s nárokem na odpočet daně), se doplňuje nové písm. i), kterým se doplňuje výčet o nově navržené paragrafy k osvobození od daně při dovozu zboží v zavazadlech cestujících.

K bodu 4 (§ 71a až 71f)

Novelou se do zákona o DPH vkládají nové § 71a až 71f, kterými se implementuje do národní legislativy směrnice Rady 2007/74/ES obsahující podmínky pro osvobození od daně zboží dováženého fyzickými osobami cestujícími ze třetích zemí.

Jedná se zejména o stanovení, že osvobození je možné uplatnit pouze u dovozu zboží neobchodní povahy, které je určeno výhradně k osobnímu užívání cestujícím, k užívání členy jeho rodiny nebo jako dar.

Vzhledem k tomu, že Česká republika nemá společnou hranici s žádnou ze třetích zemí, připadá v úvahu osvobození od daně v osobních zavazadlech cestujících v České republice pouze při letecké dopravě. Z tohoto důvodu se proto navrhuje, aby Česká republika u cestujících v letecké dopravě využila pro dovoz zboží v osobních zavazadlech cestujících nejvyššího limitu umožněného směrnicí 2007/74/ES, a to částku 430 EUR.

Snížení z částky 430 EUR na 300 EUR na osobu u dovozu zboží při soukromém rekreačním létání a při výkonu práce posádek letadel používaných v mezinárodní přepravě je navrženo vzhledem k tomu, že tyto osoby mohou cestovat velmi často a tak mají příležitost využívat osvobození od daně častěji než ostatní občané. Snížení částky 430 EUR při dovozu zboží

děťmi mladšími patnácti let na částku 200 EUR na osobu jednak vychází z možností daných směrnicí (ta stanovuje nejnižší možnou částku pro tyto osoby 150 EUR) a dále toho, že tyto osoby mají jinou spotřebu než osoby dospělé .

Pro přepočítání hodnoty zboží na českou měnu se podle směrnice použije kurz platný 1. pracovní den měsíce října předcházejícího kalendářního roku zveřejněný v Úředním věstníku Evropské unie.

Na výrobky podléhající spotřební dani se nevztahují finanční omezení, ale podléhají množstevním omezením. Na osoby mladší sedmnácti let se podle směrnice osvobození od daně při dovozu tabákových výrobků, alkoholu a alkoholických nápojů nevztahuje.

Ze směrnice vyplývá, že osvobození od daně na zboží uvedené v § 71b, 71c a 71f lze uplatnit současně.

Příklad:

Cestující doveze současně:

- oblek za 450 EUR - nelze osvobodit, je překročen limit 430 EUR (hodnota 1 kusu zboží nelze rozdělit)
- sukni za 100 EUR - osvobozeno
- 100 cigaret - osvobozeno (vyčerpáno 50 % limitu stanoveného v odst. 1 § 71c)
- 50 doutníků o hmotnosti jednoho kusu nejvýše 3 gramy - osvobozeno (vyčerpáno 50 % limitu stanoveného v odst. 1 § 71c)
- 50 doutníků o hmotnosti jednoho kusu vyšší než 3 gramy – nelze osvobodit (limit 100 % pro zboží uvedené v odst. 1 § 71c je již vyčerpán)
- 0,5 litru alkoholického nápoje jehož skutečný obsah lihu přesahuje 22 % objemových.- osvobozeno (vyčerpáno 50 % limitu stanoveného v odst. 1 § 71d)
- 3 litry alkoholického nápoje, jehož skutečný obsah alkoholu nepřesahuje 22 % objemových (např. šumivé víno) – 1 l osvobozen (50 % limitu stanoveného v odst. 1 § 71d), 2 l šumivého vína osvobodit nelze (limit 100 % stanovený v odst. 1 § 71d je již vyčerpán)
- 10 litrů tichého vína - 4 l osvobozeny, 6 l nelze osvobodit (limit 100 % stanovený pro osvobození tichého vína podle odst. 3 § 71d je dovozem 4 l vína již vyčerpán)
- 30 litrů piva – 16 l piva osvobozeno, 14 l piva nelze osvobodit (limit 100 % pro pivo stanovený v odst. 3 § 71d je vyčerpán)

K části druhé

Vzhledem k tomu, že směrnice stanovuje stejné podmínky pro osvobození od DPH i od spotřební daně při dovozu zboží v osobních zavazadlech, je plná transpozice provedena v rámci zákona o DPH a v zákoně o spotřebních daních je pouze upraveno příslušné ustanovení týkající se osvobození od daně v § 11 zákona odvoláním se na úpravu v zákoně o DPH.

K části třetí

V souladu s požadavkem směrnice je účinnost navržena od 1. prosince 2008.

V Praze dne 27.8.2008

Předseda vlády České republiky

Ing. Mirek Topolánek

Ministr financí

Ing. Miroslav Kalousek